

J. JANDA, *Dilj-gora*

LIT.: U. Baldini, *Gli stranieri del Fiorino, La nazione* (Firenca), 1973, 144. — Ž. Sabol, Stanko Jančić (katalog), Zagreb 1977. — B. Pavlović, Stanko Jančić ili demitologija kiparstva (monumentalnog), ČIP, 1977, 3. — M. Bešlić, Stanko Jančić (katalog), Zagreb 1983. D. Hč.

JANDA, Jozo, slikar (Kaptol kraj Požege, 17. XI. 1911). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1938 (V. Becić). Slika krajolike, motive pletera i nar. veza, kamine, ognjišta i alegorijske preobrazbe stećaka. Blizak ekspresionizmu, osobito u pejzažima i portretima iz Afrike, gdje boravi 1958–60. Od 1968. sažimanjem motiva, slobodnom igrom boja (zeleno-maslinaste i smeđe) i poteza približava se apstraktnom izrazu (ciklusi *Smeđa polja*, *Livade*, *Oranice*). — Izlagao u Parizu (1953), Kairu, Aleksandriji i Khartoumu (1959), Addis Abebi (1960), Salzburgu (1969), Rijeci (1978, 1983) i Zagrebu (1980, 1986).

JANEŠ, Želimir, kipar (Sisak, 12. XII. 1916). Diplomirao je na Akademiji u Zagrebu 1941 (F. Kršinić). Specijalni tečaj pohađao je kod I. Meštrovića 1941/42. i kod A. Augustinčića 1945/46. Bio je suradnik Majstorske radionice F. Kršinića 1950–55. Do 1960. predavao na Školi primijenjene umjetnosti, od 1961. na Akademiji u Zagrebu. Član HAZU od 1991.

Poslije figura intimističkih obilježja, rađenih u mramoru, priklonio se sitnoj plastici. Njegove medalje i plakete, nepravilna vanjskoga obrisa, slijeđe ritam reljefa koji posjeduje, osim vizualnih, i naglašene taktilne vrijednosti (*Kupska taktila*, 1967; *Milka Trnina*, 1971; *Vladimir Stoviček*,

S. JANČIĆ, *Stepenice*

1972; *Boris Papandopulo*, 1974). U perforiranim i vitražnim medaljama upotrebljava prozirne materijale i postiže profinjene kolorističke efekte. Posebno inzistira na prožimanju i dopunjavanju likovnih elemenata i teksta (*Narodno sveučilište grada Zagreba*, 1970; *Zlatko Šulentić*, 1971). — Samostalno je izlagao u Zagrebu (1953, 1972, 1984, 1990), Sisku (1969), Karlovcu (1969), Splitu (1971), Ljubljani (1972), Vinkovcima (1973), Našicama (1976) i Pazinu (1989). Sudjelovao je na međunarodnim izložbama medalja i sitne plastike u Parizu, Bagdadu, Pragu, Bratislavi, Kölnu i Barceloni. Autor je *Spomenika prvom partizanskom odred*u, podignutome u šumi Brezovici kraj Siska (1981).

BIBL.: *Skulptorski trag tesarskog umijeća*, Riječi (Sisak), 1978, 3–4.

LIT.: M. Peić, Medalje i plakete Želimira Janeša (katalog), Karlovac 1969. — V. Ekl, Bogatstvo tema i postupaka, Dometi, 1970, 9. — V. Kopač, Želimir Janeš, u katalogu: Stoviček, Janeš, Zagreb 1972. — B. Mesinger, Janeš — arhitekta medalje, Likovne impresije, Vinkovci 1973. — T. Hruškovec, Donacija Želimira Janeša Sisku, Bulletin JAZU, 1980, 2. — V. Zlamalik, Želimir Janeš, u katalogu: I. memorijal I. Kerdića, Osijek — Zagreb 1980. — J. Bratulić, Želimir Janeš, Zagreb 1992. D. Hč.

JANKOVCI → STARI JANKOVCI

JANUŠEVEC, dvorac blizu Brdovca, Z od Zagreba; najljepši klasicistički dvorac u Hrvatskoj. Tlocrt mu je pravokutan; glavna os u smjeru S — J naglašena je porticima sa stupovima, a na Z je strani loggia. Središnja okrugla dvorana ima kupolu promjera 8 m, visine 11 m. Neke prostorije

Ž. JANEŠ, *Milka Trnina* — hrvatski slavuj
(avers i revers)